

به نام خداوند جان و خرد

کزین برتر اندیشه بر نگذرد

ظراحی نشانه

نویسنده:

دکتر آناهیتا موبلی

استادیار گروه علمی هنر دانشگاه پیام نور، تهران، جمهوری اسلامی ایران

a_moghbeli@pnu.ac.ir

انتشارات فخراکیا

فهرست نویسی بر اساس فیبا

سرشناسه: مقبلی، آناهیتا، ۱۳۴۶ -
عنوان و نام پدیدآور: طراحی نشانه/ تألیف آناهیتا مقبلی.
مشخصات نشر: تهران؛ فخراکیا، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری: ۱۳۲ ص: مصور (بخش رنگی)؛ ۲۲×۲۲ س.م.
شابک: ۹-۹۴-۵۸۹۳-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت:
موضوع: نشانه نگاری -- طراحی
موضوع: رسم تصویری -- طراحی
رده بندی کنگره: ۱۳۹۲ م۷/ن ۱۰۰۲ NC
رده بندی یویی: ۷۰۰
شماره کتابشناسی ملی: ۳۲۲۸۵

درس : تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی،
هی مؤسسه امام خمینی(ره)، بن بست ذکاء، پلاک ۳
تلفن: ۶۶۴۶۴۷۹۸ و ۶۶۹۵۳۰۱۳
www.fakhrakia.com

طراحی نشانه

تألیف: آناهیتا مقبلی

ناشر: فخراکیا

شمارگان: ۱۵۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۳

بها: ۱۶۵۰۰۰ ریال

شابک: ۹-۹۴-۵۸۹۳-۹۶۴-۹۷۸

لیتوگرافی و چاپ: مرتب، صحافی: نوین

صفحه آرایشی: آبنوس (مصطفی حیدری)

طرح جلد: مجید رضا رستمی

هرگونه برداشت جزئی و یا کلی از متن و طرح‌ها بدون اجازه ناشر ممنوع می‌باشد.

مقدمه	۹
-------	---

فصل اول: نشانه‌های تصویری و سابقه آن	۱۱
نشانه	۱۳
حساسیت‌های ذهنی توجه در طراحی نشانه	۱۴
نشانه یا زبان صورت	۱۷
نشانه و عناصر تشبیه‌دهنده آن	۱۸
انواع علامت‌های تجاری (نشانه و نشانه نوشته)	۱۹
تقسیم‌بندی کلی نشانه‌ها	۲۱
مفاهیم تصویری در نشانه	۲۶
نشانه‌های نوشتاری	۳۴
تمرین	۴۵

فصل دوم: آگاهی‌های مورد نیاز در روند طراحی نشانه	۴۷
چرا باید بهای بیشتری برای نشانه پرداخت؟	۴۹
عمر نشانه	۵۰
آیا باید سلیقه روز را دنبال کرد؟	۵۰
نکات حیاتی در طراحی نشانه	۵۱

۵۳	روال گرفتن سفارش طراحی نشانه
۵۳	سفارش کار
۵۴	تحقیق و بررسی آراء
۵۵	طراحی
۵۵	طرح اولیه
۵۵	عرض نشانه
۵۵	دستکاری و بایزر به نظر
۵۵	آماده کردن و گرفتن فایل
۵۶	طراحی اوراق اداری
۵۶	خدمات ویژه مشتریان
۵۶	یادآوری چند نکته لازم:
۵۶	به چه دلیل و چگونه از مشتری سفارش بگیریم؟
۵۷	معرفی خود
۵۷	وضعیت بازار
۵۷	وضعیت کنونی
۵۷	بازار هدف
۵۷	اهداف
۵۷	بودجه موجود
۵۷	برنامه ریزی طراح و زمان تحویل کار
۵۸	نمونه عملی یک تجربه

طراحی نشانه و کارت ویزیت برای تامی لِنسکی ۶۰

تمرین ۶۳

فصل سوم: بازسازی نشانه ۶۵

مقدمه ۶۷

نمونه‌هایی از بازسازی موفق نشانه و نشانه نوشته ۶۸

۱- Sony ۶۸

۲- NBC ۶۸

۳- Business week ۶۹

۴- Silence channel ۶۹

۵- Dolby ۷۰

۶- Qulck chek ۷۰

۷- Qantas ۷۱

۸- Delta ۷۱

۹- NFL ۷۱

تکامل تاریخی نشانه‌های چند شرکت ۷۲

• سیستم‌های adobe ۷۲

• موسسه apple ۷۳

• Canon کانن ۷۴

• Google گوگل ۷۴

۷۵	 IBM آی بی ام
۷۶	 LG Electronic موسسه ال جی
۷۷	 Microsoft مایکروسافت
۷۸	 Motorola موتورولا
۷۹	 Mozilla Firefox موزیلا فایر فاکس
۷۹	 Nokia نکیا
۸۰	 Nortel نورتل
۸۰	 Palm پالم
۸۱	 Xerox زیراکس
۸۲	 تمرین

۸۳	 فصل چهارم : تجربه‌های پایه ایی در مسیر طراحی نشانه
۸۵	 تجربه هایی برای بدست آوردن فرم‌های انتزاعی
۸۸	 زمینه‌های شکل‌گیری نشانه از اشکال ساده هندسی
۹۱	 زمینه شکل‌گیری نشانه از اشکال طبیعی
۹۴	 برش اشکال هندسی
۹۸	 رنگ به عنوان عامل تأکید کننده
۹۹	 فام
۹۹	 تیرگی و روشنی یا تونالیته رنگی
۱۰۰	 گرمی و سردی

- خلوص (درجه اشباع رنگی) ۱۰۰
- معانی اکسپرسیو یا تداعی کننده رنگ ۱۰۰
- تمرین ۱۰۰

- فصل دوم چگونگی یک نشانه طراحی می شود** ۱۰۱
- مقدمه ۱۰۳
 - نحوه سکتا گیر نشانه برای یک موسسه ۱۰۴
 - مراحل عملی طراحی نشانه برای شرکت ابزار آزمایشگاهی ۱۰۴
 - تمرین ۱۰۸

- پیوست ۱** ۱۰۹
- چهارده نشانه جذاب ساده ۱۰۹

- پیوست ۲** ۱۱۳
- ده نشانه نوشته (مونوگرام) خلاقه ۱۱۳

- پیوست ۳** ۱۱۶
- نه نشانه نوشته معکوس الهام بخش ۱۱۶

- فهرست و منابع** ۱۱۹
- تصاویر رنگی کتاب** ۱۲۰

به نام یگانه خالق هستی

مقدمه

طرح و نقش از ذهن خلاق هنرمند زاده می‌شود و در این مسیر او می‌کوشد تا حاصل تخیل خود را به زیباترین و مناسب‌ترین شکل، تجسمی واقعی بخشد. حاصل دست هنرمند طراح در این مرحله، رویاهایی هستند که تجسم واقعی و عینی یافته‌اند و در قالب آثار هنری پدید آمده‌اند.

برای آنکه یک طراح بتواند تخیلات خلاقه خود را به سایرین منتقل سازد نیاز است که خود را به بهترین، آسان‌ترین و گویاترین ابزار و روش‌های لازم مجهز کند تا مخاطبان او بتوانند دریافتایی واقعی یا نزدیک به آن را از ساخته ذهن او داشته باشند.

کتاب حاضر در این راستا تلاش دارد تا با شیوه‌ای گام به گام به کمک تعریف، توضیحات سازنده و نمایش نمونه‌هایی عملی، طراحی انواع نشانه‌های تصویری را به نمایش گذارد. نمایش تعدادی از نمونه‌های موفق و نمایش مدلی از روند انجام یک سفارش به هنرجویان طراحی نشانه کمک می‌کند تا توان حرفه‌ای خود را برای دریافت سفارش انجام طراحی یک نشانه تصویری را در حد متعارف ارتقاء دهند.

مؤلف

هدف کلی

توانایی طراحی و اجرای نشانه‌های مختلف تصویری

فصل اول - نشانه‌های تصویری و سابقه آن

هدف‌های رفتار: در پایان این فصل، هنرجو باید بتواند:

- ۱- نشانه‌های بصری را در نمادها مختلف بیابد و شرح دهد.
- ۲- انواع نشانه‌های بصری را توضیح دهد.
- ۳- انواع نشانه‌ها را دسته‌بندی کند.
- ۴- پیکتوگرام و ویژگی‌های آن را شرح دهد.
- ۵- انواع نشانه‌های تصویری و ویژگی‌های آن‌ها را بیان کند.
- ۶- انواع نشانه‌های نوشتاری و ویژگی‌های آن‌ها را توضیح دهد.

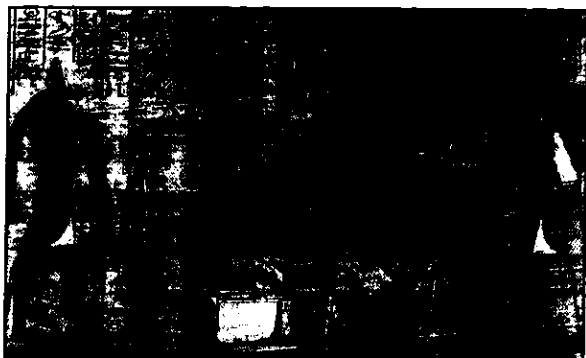
سابقه:

اولین علائم و نشانه‌های تصویری کشف شده بر دیوارهای غارهای باستانی گویاتر از هر زبانی پرده از داستان زندگی مردم پنجاه هزار سال پیش برداشتند و آثار تصویری به جا مانده از تمدن‌های باستانی چون مصر، سرخ‌پوستان، مصر و یونان باستان، انسان امروزی را به کشف دنیای ذهنی مردم آن دوران با استفاده از نظام تصویری رهنمون شد.

مطالعه تاریخ اجتماعی و تاریخ هنر به استناد آثار هنری بجا مانده از تمامی دوران زندگی بشر نشان می‌دهد کارکرد پیام‌رسانی تصاویر با پیشرفت حوزه‌های تمدنی به کمک زبان و اختراع خط نه تنها ضعیف نشد بلکه جایگاه و معنای در ثبت وقایع تاریخی یافته است، خط هیروگلیف نه تنها وقایع زمان خود را بازگو می‌کند که به کمک زبان تصویری خاصش فرهنگ و سابقه دوران را می‌شناساند.

همگام با رشد نظام تمدنی، الفبای تصویری و نمادهایی که برای رساندن مفاهیم استفاده شدند جای خود را به نظامی انتزاعی و آوایی دادند و امروزه نظام نوشتار هر آن چیزی را که می‌بایست انتقال یابد به صورتی قراردادی توصیف می‌کند.

گرچه امروزه با وجود خط و زبان نوشتاری (حروف قراردادی انتزاعی) بزرگترین حلقه‌ی بی‌واسطه ارتباطات انسانی برقرار شده است و نیازی به استفاده از اشکال پیچیده‌ی قبلی احساس نمی‌شود، قدرت ارتباطی ذاتی و تاثیرگذار تصویر همچنان باقی است.

مصر، صحنه ای از یک کتاب مردگان

غار لاسکو فرانسه، نقاشی دیواری

حساسیت‌های قابل توجه در طراحی نشانه

با وجود اینکه بسیاری از نشانه‌ها با مفاهیم امروزی آن‌ها قابل فهم و درک هستند، افراد انگشت شماری را می‌توان یافت که از عدم رابطه تاریخی بین این تصاویر و جایگاه کنونی شان مطلع باشند.

نشان صلیب شکسته (چلیپا) هویتی باستانی دارد اما قرن‌ها بعد به حزب و گرایش خاصی منسوب شد و مفهوم اصلی خود را از دست داد. «لودویک مولر دانمارکی بر آن است که آریایی‌ها این علامت را که نماد نورشیدار است، حتی قبل از پراکندگی تاریخی‌شان به کار می‌برده‌اند و دلیل گسترش همگانی آن در کشورهای که اقوام هند و اروپایی اقوام نژادمانده همین است. پس خاستگاه اولیه آن به آریایی‌ها برمی‌گردد.» (بختورتاش، ۱۳۸۰: ۱۴)

طی بررسی‌های تاریخی مشخص می‌شود که کیش مهر یا مهر پرستی با گسترش خود را این‌بار به سرزمین‌های اروپایی و آسیای خاوری این سمبل تصویری را همراه با مهراب‌ها و دیگر نشانه‌های مهرپرستان پراکنده کرده است. به نمایش حرکت سمبلیک خورشید در آسمان می‌باشد.